

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน. 2518. รายงานการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาชุมชนที่ดำเนินการมาแล้ว 5 ปี เขตพัฒนาตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538. ชุดวิชาการวิจัยการศึกษานอกโรงเรียน: การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2539. รายงานการวิจัยประเมินผลการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุของภาคเหนือ. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2545. คู่มือเจ้าหน้าที่ของรัฐ การปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กรมพัฒนาที่ดิน. “ความรู้ชุดดินไทย: ลักษณะและสมบัติของชุดดินภาคเหนือ” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา www.ddd.go.th/thaisoils_museum/pf_desc/north/Dp.htm (10 กุมภาพันธ์ 2549).
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2546. คู่มือสารเร่งจุลินทรีย์ พด.1 พด.2 และพด.3 สำหรับเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและผลผลิตการเกษตร. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กรรณิการ์ ชมดี. 2546. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ: ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการสารภี ตำบลแช่ช้าง อำเภอรินจบุรี. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กาญจนา แก้วเทพ. 2546. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ. เอกสารประกอบคำบรรยายการประชุมผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ. (เอกสารอัดสำเนา).
- กลุ่มอินทรีย์วัตถุและวัสดุเหลือใช้ กองอนุรักษ์ดินและน้ำ กรมพัฒนาที่ดิน. 2545. คู่มือเจ้าหน้าที่ของรัฐ การปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- โครงการหลวง. 2546. คู่มือการปลูกผักบนพื้นที่สูง. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 166 น.
- เจริญ ท้วมจำ. 2547. “แนวทางการผลิตพืชเกษตรอินทรีย์”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://doi.go.th> (9 กันยายน 2547).

- เจริญ เจริญจำรัสชีพ และ รสมาริน ณ ระนอง. 2542. คู่มือ การใช้วัสดุปูนเพื่อการเกษตรเพื่อปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว กรมพัฒนาที่ดิน. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- จรรย์ชัย จันทรเจริญสุข, สรสิทธิ์ วังโรทยาน และ โสภณ จันทรเจริญสุข. 2546. “การศึกษาอิทธิพลของปุ๋ยหมักฟางเสริมคุณภาพต่อธาตุอาหารพืชและผลผลิตพืชที่ปลูกในดินเปรี้ยวจัด”. วารสารดินและปุ๋ย. 3 (สิงหาคม): 22-26 .
- ชาย โพธิ์ดา. 2547. ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ไชยสิทธิ์ อเนกสัมพันธ์. 2539. คู่มือการอนุรักษ์ดินและน้ำระดับกลุ่มชุดดินในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- คนูวัติ เฟื่องอัน. 2547. ระบบการเกษตร. เอกสารประกอบการสอน วิชา พล. 311 ปรัชญาและแนวคิดการพัฒนา. หลักสูตรปริญญาโทสาขาวิชาการพัฒนากฎมัยสังคมอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- คำริ ธารวมาศ. 2547. เกษตรอินทรีย์คืออะไร. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://doa.go.th> (9 กันยายน 2547).
- ถาวร วิจิตรสุนทรกุล และ สุรศักดิ์ เสรีพงศ์. 2537. “อินทรีย์วัตถุช่วยเพิ่มความต้านทานการเปลี่ยนแปลงความเป็นกรด-ด่างของดิน”. วารสารแก่นเกษตร 13, 21 (ธันวาคม): 16–17.
- ทิพวรรณ สิทธิรังสรรค์. 2542. ปุ๋ยหมัก ดินหมัก และปุ๋ยน้ำชีวภาพ: เพื่อการปรับปรุงดินโดยวิธีเกษตรธรรมชาติ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- บุญไผ่ สังวรนนท์. 2536. เกษตรเคมีกับประเทศไทย. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://doa.go.th> (9 กันยายน 2547).
- ปัทมา วิดยากร. 2534. ความสัมพันธ์ระหว่างอินทรีย์วัตถุและคุณสมบัติทางเคมีบางประการของดินทรายที่มีต่อการใช้ที่ดินและการจัดการต่างกัน. วารสารดินปุ๋ย. 21(1): 10-18.
- ประไพ ชัยโรจน์ และ สำเนาเพชรลวี. 2531. “การเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนย้ายธาตุอาหารในดินทราย”. ข่าวสารปฐพีวิทยา. กองปฐพี กรมวิชาการเกษตร. 4 (รวมฉบับ): 7-12.
- พันธ์ทิพย์ รามสูตร. 2540. การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ: พี.เอ.อีฟวิ้ง.
- พิทยากร ลิมทอง. 2535. คู่มือการปรับปรุงดินและการใช้ปุ๋ย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาปฐพีศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์.

- พิสุทธิ วิจิตรสรณ์, วิสุทธิ ดันเรืองชาติ และ ศรีศักดิ์ ชานี. 2544. “เทคโนโลยีการจัดการดินในพื้นที่สูงสำหรับวนเกษตร โครงการภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน. (อัดสำเนา).
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. 2527. นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาปัจจุบัน. ใน ทวีทอง หงส์วิวัฒน์. 2544. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภารการพิมพ์
- พิทยากร ลิ้มทอง. 2535. การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยหมักและปุ๋ยพืชสด. คู่มือการปรับปรุงดินและการใช้ปุ๋ย. กรุงเทพฯ: คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พัฒนา อภิญา. 2545. ศักยภาพของพืชตระกูลถั่วบางชนิดต่อการปรับปรุงดินบนพื้นที่ดอน. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มูลนิธิโครงการหลวง. 2546. “โครงการผลิตผักอินทรีย์มูลนิธิโครงการหลวง”. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการหลวง. (อัดสำเนา).
- วิทยา มะเสนา. 2533. จุลชีววิทยาทางดิน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิรุฬห์ นิลโมจิน. 2528. หลักการวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการ. สงขลา: ฝ่ายพัฒนากุศลกร ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้.
- วงศ์วิระ วรรณพงษ์. 2533. อิทธิพลของอินทรีย์วัตถุและฟอสฟอรัสระดับต่างๆที่มีต่อคุณสมบัติบางประการของดิน การเจริญเติบโต และผลผลิตของถั่วเหลืองในดินชุดโคราช. ขอนแก่น: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจุลชีววิทยา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอ่างขาง. 2547. “สรุปผลการดำเนินงานการปลูกผักอินทรีย์ประจำปี 2546 ม.ค. 46 – ธ.ค. 46”. เชียงใหม่ : ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอ่างขาง. (อัดสำเนา).
- สถาบันพืชอินทรีย์. 2547. มาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์ของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์. 2544. “มาตรฐานเกษตรอินทรีย์”. กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์.(อัดสำเนา).
- สุภางค์ จันทวานิช. 2539. การวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรศักดิ์ เสรพงศ์ และ ปัทมา วิทยากร. 2532. อิทธิพลของซากพืช มูลสัตว์ และปุ๋ยเคมีต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน การเจริญเติบโต และการดูดใช้ธาตุอาหารของข้าวโพด. การประชุมวิชาการเนื่องในโอกาสครบรอบ 25 ปีมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สมทรง เขมาะวิชานูวัต. 2521. การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: ทวีกิจการพิมพ์.

สมศักดิ์ วังโน. 2541. การตรึงไนโตรเจน: ไรโซเบียม-พืชตระกูลถั่ว. กรุงเทพฯ: ภาควิชาปฐพีวิทยา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุภาพร จันรุ่งเรือง, ประชา นาคะประเวศ และ พิทยากร ลิ้มทอง. 2539. รายงานการวิจัยเรื่องศึกษาความเหมาะสมการปลูกถั่วพุ่มดำเป็นปุ๋ยพืชสดและผลิตเมล็ดพันธุ์ในบางกลุ่มชุดดินในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: กองอนุรักษ์ดินและน้ำ กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

สำนักพัฒนาเกษตรที่สูง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2546. คู่มือการปลูกผักบนพื้นที่สูง. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาเกษตรที่สูง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง. 2546. การประชุมคณะทำงานศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอ่างขาง ครั้งที่ 1/2546. เชียงใหม่: สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง. (อัดสำเนา).

อลิน รพีพัฒน์. 2536. คู่มือการวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล.

อมรา พงศาพิชญ์. 2539. ระบบอุปถัมภ์. กรุงเทพฯ: สำนักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อนันท์ กาญจนพันธุ์. 2547. สังคมศาสตร์เกษตร วิชาวิธีของความรู้ และปฏิบัติการทางสังคม. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อาภรณ์พันธ์ จันทร์สว่าง. 2524. คำบรรยายวิชาการการสร้างกลุ่ม (สค. 552) ภาคการศึกษาที่ 2/2524. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. (อัดสำเนา).

_____. 2525. การพัฒนาบุคคล กลุ่มและชุมชน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อรรถ สมร่วงและคณะ. 2548. ดินเพื่อประชาชน. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

Agbayani, J.A. 1974. **Popular Participation in Community Development in the Philippines**. Manila: Institute of Social Work and Community Development, University of the Philippines.

- Bhasin, K. 1978. Breaking Barriers A South Asian Experience of Training for Participatory Development. **Report of the From Munger Campaign/Action for Development Regional Change Agents Programme**. Chicago: McGraw - Hill. Inc, 1992.
- Cary, L.J. 1976. **Community Development as Process**. Columbai: University of Missouri Press.
- Dakora, F. D. and S. O. Keya, 1997. Contribution of legume nitrogen fixation to sustainable agriculture in Sub-Saharan Africa. **Soil Biol. Biochem.** 29, 5/6: 800-817.
- Hey, D.A. 1985. A scale for the measuring of social participation of rural households. **Rural Sociology** 13: 285-294.
- Inoue, T. 1991. Soil improvement in corn cropping by long-term application of organic matter in Ultisol soils of Thailand. Pp. 174-185. In Soil constraints on sustainable plant production in the tropics. **Tropical Agricultural Research Series No. 24**. Japan: TRAC.
- Kapland, D.I. and G. O. Estes. 1985. Organic matter relationship to soil nutrient status and aluminum toxicity in alfalfa. **Agron Journal**. 77: 735-738.
- Lai, R. 1987. **Tropical Ecology and Physical Edaphology**. Chichester: Wiley and Sons.
- Lai, R and B. A. Stewart. 1990. **Soil Degradation**. New York: Springer.
- Lathwell, D.J. and M. Peech, 1964. **Interpretation of Chemical Tests**. New York: New York Agric. Exp. Stn. Bull.
- Parfitt, R. L., A. R. Praser, and V. C. Farmer 1997. Adsorption on hydrous. III. fulvic and humic acid on goethite, gibbsite, and in mogolite. **Soil Science**. 28: 289-296.
- Reader, William W. No date. Some Aspects of the Information Social Participation of Farm Families in New York State Cornell University. ใน การรณการ ชมดี. ม.ป.ป. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ: ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการสารคดีตำบลท่าช้าง อำเภอรินราบบ. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Reijntjes, C., B. Haverkort, and A. Water-Bayer, 2547. **วิถีทางเกษตรเพื่ออนาคต** แปลจาก Farming for the Future โดย วิฑูรย์ ปัญญากุล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสายใยแผ่นดิน.
- Stevenson, F.J. 1982. **Human Chemistry**. New York: John Wiley & Sons.

United Nation. 1975. **Popular Participation in Decision Making for Development.**

New York: United Nations Publication.

Vitosh, M. L., J. F. Davis and B. D. Knezek. 1973. Long-term effects manure, fertilizer and plow depth on chemical properties of soils and nutrient movement in a macroculture corn system. **Environment**. 2: 296-299.

Vityakon, P., S. Seripong and M. Kongchum. 1998. Effect of manure on soil chemical properties, yields and chemical composition of Chinese kale grow in alluvial and paddy soil of Northeast Thailand. **Kasetsart J.** 22: 245-250.

Young, A. 1990. **Agroforestry for Soil Conservation.** Wallingford: CAB International.

